

En klog bog om en klog kone

★★★★★ **Biografi.** Der skal mod til at skrive en biografi om et klenodie som Astrid Lindgren. Jens Andersen har gjort det forbilledligt.

Af Rikke Rottensten
kultur@berlingske.dk

Som 84-årig siger Astrid Lindgren i et interview, at »det går så svimlende hurtigt, og så er det forbi«. Følelsen er sikkert reel nok. Men den fornemmelse af livet som en luftig uhåndgribelighed, der ligger indirekte i Lindgrens ord, er ikke ligefrem det, man sidder tilbage med efter at have læst Jens Andersens mere end 400 sider lange biografi om – ja, det er vel ikke for meget at kalde Lindgren verdens mest berømte børnebogsforfatter?

For hold nu lige op, hvor nåede og overkom hun meget, og hvor havde det stor betydning, det hun gjorde. Ikke bare litterært, men ved at være i verden. Det er også derfor, biografien hedder »Denne dag, et liv«. Hver dag blev levet, som var det den sidste.

Selv om man er opvokset med Astrid Lindgrens bøger, hvilket vel nærmest gælder majoriteten af danskere under 70, overrasker det alligevel, hvor meget Astrid Lindgren har ydet og gjort, hvor utroligt aktiv og engageret hun har været i hele sit liv. Et er den litterære arv af børneklassikere, noget andet er hendes betydning for udviklingen af børnelitteratur generelt, hendes direkte hjælp til almindelige mennesker – både økonomisk og vejledende – og hendes stærke politiske engagement.

Nogle af hendes gerninger er måske mere overraskende for danske læsere, end for svenske. For eksempel hendes meget bevidste og strategiske angreb på den svenske skattepolitik op til valget i 1976. Hvor hun fik en skatteprocent på 102. Samme skattepolitik havde samme år fået instruktøren Ingmar Bergman til at forlade Sverige, efter

han var blevet anklaget for skattesnyd og bagefter frikendt.

Hidtil utilgængeligt materiale

Men for alle vil den store, samlende biografi rumme nyt, for Jens Andersen har haft et materiale, der hidtil har været utilgængeligt for andre. Det gælder ikke mindst Astrid Lindgrens krigsdagbøger, som hun skriver i også efter krigen. Det gælder hendes vanvittigt mange breve til venner, søskende, forældre, forretningsforbindelser og unge som teenageren Sara Ljungcrantz, der som mange andre ulykkelige og forvirrede mennesker skriver til »tant Lindgren« i en urokkelig tro på, at moderen til Pippi, Emil og børnene i Bulderby vil kunne forstå, hjælpe og vejlede dem.

Det er brevvekslingen mellem Astrid og især Sara, der indleder Jens Andersens biografi. Umiddelbart lidt forvirrende, for brevene udveksles sent i Astrid Lindgrens liv. Men meningen bliver klar nok, for her i brevene kommer der sider frem af Astrid Lindgren, som viser sig at fortælle meget om ikke bare hende, men også hendes bog-børn.

Det handler om den melankolske, mørke Astrid Lindgren. Den forfatter, som kommer mest frem i bøger som »Mio, min Mio« og »Brødrene Løvehjerte«. Den forfatter, som i næsten alle bøgerne indskriver et barn, der lever i udkanten af de andres lyse, glade tilværelse som elskede børn i kernefamilier. Den forfatter, der kender til ensomheden, som både elsker den og opsøger den, men som også frygter den og bærer den i sig på en måde, som hun aldrig kan slippe. Heller ikke hvis hun ville.

Som ganske ung må Astrid Lindgren forlade sit nyfødte barn, Lasse, hos en kærlig plejemor i Danmark. Hun besøger ham

Jens Andersens Astrid Lindgren-biografi er planlagt udsendt på svensk til foråret.

oftest muligt og ved, at hun vil tage ham hjem en dag. Da hun endelig gør det, er det trods hendes kærlighed til barnet samtidig et overgreb mod ham, han aldrig kommer til at overvinde helt. Den ensomhed, de adskilte år lejrer i dem begge, spiller ind i forfatter-skabet.

Subtile analyser

Det fornemme ved Jens Andersens biografi er ikke mindst denne balance mellem forfatterens eget liv og dets betydning for hendes værker. Det handler ikke om at tage personer fra virkeligheden og løfte dem let sminkede ind i bøgerne. Det er mere subtilt, hvilket Jens Andersen netop glimrende viser med

sine analyser af bøgerne og de mange paralleller til dels andre – også strålende – børnebøger, dels teoretikere inden for pædagogik og børns adfærd.

»Denne dag, et liv« er selvfølgelig en bog om Astrid Lindgren. Man lærer personen godt at kende. Men uden at noget bliver trukket hårdt op. Biografien er skrevet nærmest med en romanforfatteres mod til at lade os drage egne konklusioner.

Jeg undrede mig over, hvorfor ægteskabet med Sture Lindgren var så fraværende i bogen, hvor var hun henne i det forhold? Det lader Jens Andersen kun langsomt fremgå af Astrid Lindgrens breve, krigsdagbøgerne og reaktionen på Stures død. Formodentlig i det tempo, hvori hun selv kom overens med, hvor hun stod følelsesmæssigt i forhold til ham.

»Denne dag, et liv« er en litterær biografi. En bog, der vover at trække værkerne markant frem og sætte dem i højsædet. Vover at lade forfatteren Astrid Lindgren stå forrest, for det er især den person, hun er. Og så mor. Men de to dele af hendes liv er så også tæt på uadskillelige.

Som voksen får jeg en voldsom lyst til nu at genlæse i hvert fald en håndfuld af Astrid Lindgrens bøger. Med voksenøjne. Men mest af alt med den viden, Jens Andersens helt fremragende Astrid Lindgren-biografi har foræret mig. Som en ekstra dimension til et i forvejen storslået forfatterskab.

Titel: Denne dag, et liv. En Astrid Lindgren-biografi.

Forfatter: Jens Andersen.

Sider: 440.

Pris: 399,95 kr.

Forlag: Gyldendal.

Tilbud på Ringsted Dun og Ralph Lauren

Ralph Lauren. Oxfordvævet sengelinned i 100% bomuld. Grå/hvid stribet.

140x200 cm.	Før 1.149,-	NU 699,-
140x220 cm.	Før 1.249,-	NU 749,-
200x200 cm.	Før 1.449,-	NU 899,-
200x220 cm.	Før 1.549,-	NU 949,-
240x220 cm.	Før 1.799,-	NU 1.099,-
65x65 cm.	Før 349,-	NU 229,-

Helårsdyne med 600 g moskusdun og vår i 100% bomuldsbatist. Bæreevne over 11.

135x200 cm.	Før 2.999,-	NU 1.349,-
135x220 cm.	Før 3.199,-	NU 1.499,-
200x200 cm.	Før 3.599,-	NU 1.999,-
200x220 cm.	Før 3.799,-	NU 2.199,-
240x220 cm.	Før 4.099,-	NU 2.699,-

3-lags hovedpude med 750 g moskusdun/småfjer. Bæreevne over 11/7.

60x63 cm.	Før 1.099,-	NU 599,-
-----------	-------------	----------

3-lags hovedpude med 650 g andedun/småfjer. Bæreevne over 9/7.

60x63 cm.	Før 999,-	NU 449,-
-----------	-----------	----------

VI SENDER GERNE DISSE TILBUD FRAGTFRIT UDEN FOR STORKØBENHAVN. BESTIL PÅ badvelvaere@illumsbolighus.dk ELLER RING PÅ TELEFON 33 66 95 19

Illums Bolighus